

under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Fællesskabet. Den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forurenere betaler. Kravene med hensyn til miljøbeskyttelse skal integreres i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker på andre områder.

I den forbindelse skal de harmoniseringsforanstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde disse krav, i de relevante tilfælde omfatte en beskyttelsesklausul, der giver Medlemsstaterne bemyndigelse til af ikke-økonomiske miljøhensyn at træffe foreløbige foranstaltninger, der underkastes en fællesskabskontrolprocedure.

3. Ved udarbejdelsen af Fællesskabets politik på miljøområdet tages der hensyn til:

- eksisterende videnskabelige og tekniske data,
- de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Fællesskabet,
- fordele og ulemper ved foranstaltningens gennemførelse eller undladelse af at gennemføre den,
- den økonomiske og sociale udvikling i Fællesskabet som helhed og den afbalancerede udvikling i dets områder.

4. I den ramme af deres respektive beføjelser samarbejder Fællesskabet og Medlemsstaterne med tredjelands og med de kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende samarbejdet for så vidt angår Fællesskabet kan nedfældes i aftaler mellem dete og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 228.

Det foregående afsnit berører ikke Medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

Artikel 130 S

1. Rådet træffer efter fremgangsmåden i artikel 189 C og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgørelse om de aktioner, der skal iværksættes af Fællesskabet med henblik på at gennemføre de mål, der er anført i artikel 130 R.

2. Uanset den i stk. 1 nævnte fremgangsmåde for beslutningstagning og med forbehold af bestemmelserne i artikel 100 A vedtager Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

- bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter,
- foranstaltninger vedrørende fysisk planlægning, arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering og foranstaltninger af generel karakter, samt forvaltning af vandressourcerne,
- foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en Medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

Rådet kan på betingelserne i det foregående afsnit fastlægge de i dette stykke nævnte spørgsmål, om hvilke der skal træffes afgørelse med kvalificeret flertal.

3. På andre områder vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 189 B og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg generelle handlingsprogrammer for prioriterede mål, som skal virkeliggøres.

Rådet vedtager på betingelserne i stk. 1 eller efter omstændighederne stk. 2 de nødvendige foranstaltninger for disse programmets iværksættelse.

4. Med forbehold af visse foranstaltninger af fællesskabskarakter finansieres og gennemføres miljøpolitikken af Medlemsstaterne.

5. Med forbehold af princippet om, at forurenere betaler, fastsætter Rådet, såfremt en foranstaltning, der bygger på bestemmelserne i stk. 1, indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en Medlemsstats offentlige myndigheder, i den retsakt, hvorved pågældende foranstaltning vedtages, passende bestemmelser i form af:

- undtagelser af midlertidig karakter og/eller
- finansiel støtte fra den samhörighedsfond, der i henhold til artikel 130 D skal oprettes senest den 31. december 1993.